

მართლმადიდებლობა

“აღდგომის ძალი და მადლო! კაი წელი-წარ დაგვიყენებ, ბევრი აღდგომა მოასწარი კვლა ჩევნიანს!” – წარმოიქამდა ოჯახის უცოროს ქალი საადგომო სუფრასთან დაჯდომაზე. ასე ეგბებოდნენ მართლმადიდებლური სამყაროს კვლაზე მნიშვნელოვან დღესასწაულს, მაცხოვრის მკედრეთით აღდგომას დასავლეთ საქართველოში. დღი მარხვის, ვნების კვირის, აღდგომის, ბრწყინვაზე შვიდეცვისა და კაირაცხოვლის რელიგიური პროცესი სალეში მრავალი ტრადიციის დამკვირების საბაბად იქცა. სწორები ტრადიციები ერთ-ერთი განმსაზღვრელი. ამიტომაც გადავწავტორეთ, აღდგომასთან დაკავშირებულ რელიგიურ ტრადიციებთან ერთად, საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში დამკვირებული წეს-ჩეულებებიც გაგვეხსენია. აღდგომისათვის მზადება განსაკუთრებით ბზობის დღესასწაულის შემდეგ, ვნების კვირეცვის დაგვომასთან ერთად იწყება.

ბზობა იქსოს იერუსალიმში შემოსვლისადმი მიძღვნილი დღესასწაული, რომელიც მთელ საქართველოში დიდ უქმედ მიიჩნეოდა. **პახაზის ბზობის ზინა დღეს ე.წ. ლაზარეს შაბათს აღნიშნავდნენ.** წინა კვირადების კი მდგვირი ტყიდნ მოტანილ ბზის აკურთხებდა და ხალხს ურიგებდა. თუკი ტოტს ბევრი მარცალი ჰქონდა, ანუ “დაპურებული” იყო, მაშინ კასხდ და ქართლებ ხალხს სწავლა, რომ იმ წლის მოსავალიც უხვი იქნებოდა. ეკლესიიდან შინ მიმავალი კი იტყოდნენ: “აპა ვეო ბზა, ვეგრიოს გზა, მიტრიალდა-მოტრიალდა, გაოხრდო და გატიალდა.” თანაც ცდოლობდნენ, მთელ დღის მანილზე უგავი არ დაენახათ – მათი რწმენით, წიწილებს აღარ შეუჭამდა. ბზობას გაეთვებული საქმე ბარაქიანად მიიჩნეოდა.

ვნების შვიდეცვი, ანუ აღდგომის წინა კვირა, მაცხოვრის ამქვენიური ცხოვრების უკანასკნელი დღეების გახსენებას ეძღვნება – საიდუმლო სერობას, მის გაცემას, პილატეს სამსჯავროს, ჯვარზე ვნებას, სიკვდილსა და დაკრძალვას. ვნების კვირაში მორწმუნები ლოცვასა და მარხვას აძლიერებენ, ხალხში კი ქელად და თავი მომზადებული და ამობდა: “ჯვარი გეწეროსთ, მთვალიანი კაცი შაიკრას და თქვენ ვერ გვენოთო.” ამ დღეს მხოლოდ მტკედლები რომ მიჯაჭულ ამირანს არ

20 თანამდებობა - აღდგომა სამართველო

ზოგადი ცნაზის კვირის ორშაბათი კუდი-ანების დღე-დამებ მიიჩნეოდა. მათი ახრით,

კუდიანი ეშმაკის მოციქლე იყო, რომელიც ამ დამით ეშმაკობა მიდიოდა და სოფელში მოსალოდნები უბედურების შესხებ გებულობდა. ეშმაკთა კურის გდების, ანუ მისნობის წესები ვნების შვიდეცვის თოხ-შაბათს სრულდებოდა. სწორედ ამ თოხშაბათს იმართებოდა მთელს საქართველოში გაერცელებული დღესასწაული “ჭიათურობია”, რომელიც დღემდე შემორჩენილია. თოფის სროლის თანხლებით, ენობოდა უზარმაზარი კოცონი, რომელშეც იჯახის კულა წევრი უნდა გადამხმარიყო. ჭიათურობია (კოცონი) მიცვალებული წეს-ჩეულებებიც გაგვეხსენია. აღდგომისათვის მზადება განსაკუთრებით ბზობის დღესასწაულის შემდეგ, ვნების კვირეცვის დაგვომასთან ერთად იწყება.

სხვარითობი ამ დღეს “კუდიანწერი” ეწოდებოდა. მორწმუნები კი ვნების თოხშაბათს მაცხოვრის მიერ ბეთანიაში გატარებულ დღეს ისხენებენ, როცა მაცხოვრის სიმონ კეთორვნის სახლში იმყოფებოდა; მდგვდელმოავართა, მწიგონებართა და უსუცესთა კი ამ დროს მისი შეცყრიბისა და სიკვდილით დასჯის გადაწვევტილუბას დღებისათვის მოღვაწეობდა.

დღი ხევშმაბათი ეკლესიურად საიდუმლო სერიობის გახსენებას ეძღვნება. ამ დღეს ვავლა მორწმუნები წითელ კვერცხებს დღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

დღი ხევშმაბათი ეკლესიურად საიდუმლო სერიობის გახსენებას ეძღვნება. ამ დღეს ვავლა მორწმუნები წითელ კვერცხებს დღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შაბათს დაწესებულება არ შეიძლება. მთელ საქართველოში წითელ კვერცხებს დაღებადნები. **ძართლები** საფლავებ კოდილი გაპერინდათ, **ძახოვი** კი დღინის სმა იკრძალებოდა. დიდი შაბათი ეკლესიურად მაცხოვრის საფლავებ დაღვის, მისი განაწყორებული სელის ჯოჯოხეთში ჩასვლასა და მართალთა სულების გამოხსნის გასახსენებლი დღეა. ამ დღეს მართლმადიდებლები წმინდა სამზის გრიონობას აღნიშნავენ და მაცხოვრის ბრწინვალე აღდგომის მოღვაწეობა.

აღდგომის წინა შა

